

Gelijke monniken, gelijke kappen

zegt **Paul Dijkstra** uit **Leiden**

Bij de discussie over de recente golf van mazen in de Bible Belt wordt een interessant aspect over het hoofd gezien. Veel christenen die hun kinderen niet laten inenten vanwege hun opvattingen over predestinatie wonen op de Veluwe. Daarbij beroepen zij zich onder meer op Mattheus 10:26: „Wat kosten twee mussen? Zo goed als niets. Maar er valt er niet één dood neer als jullie Vader het niet wil.”

Juist op de Veluwe wordt onder ellendige omstandigheden veel kleinvee gehouden, waaronder veel vogels. Die kippen en eenden worden door dezelfde christenen preventief met antibiotica behandeld.

Afgezien van de gevaren voor de volksgezondheid is het de vraag of deze praktijken met elkaar te rijmen zijn. Als je je kinderen niet inent, laat dan ook de vogels niet rust. Maar als je je kippen wel preventief behandelt, zeur dan ook niet over inenten.

Lange vakanties zijn relikwieën van vroeger

windt **J.W. Schoneveld** uit **Zaandam**

Vorige week hield Johannes Visser een steekhoudend betoog voor een structurele inkorting van het zomerreces in het voortgezet onderwijs. Ik sluit me als docent volledig aan bij zijn zienswijze. Het is niet meer van deze tijd om onze leerlingen in dit postindustriële, kenniseconomische tijdperk zeven weken uit het leerproces te halen. Voor mijn vader (schoolgaand in de jaren '30 van de vorige eeuw) had een lange vakantie nog enig nut: hij beklom in augustus paard en wagen en haalde met zijn elf broers en zussen het hooi van het land. Die tijd ligt ver achter ons. De huidige lange vakantie is niet meer dan een relikwie.

Ik stimuleer me een ongeluk, voor niks!

zegt **Bas de Haan** uit **Amsterdam**

Toen premier Rutte ons een aantal maanden geleden opriep de portemonnee te trekken, heb ik daar braaf gehoor aan gegeven. Ik heb een auto gekocht en heb meerdere werkloze vrienden getraakteerd op dure etentjes. Nu blijkt dat er weer voor zes miljard wordt bezuinigd, heb ik eerlijk gezegd flink de pest in. Het groene was blijkt een wassen neus. Ik gebruik die auto nooit en betaal me blauw aan wegenbelasting. Misschien wil de heer Rutte hem voor een zacht prijsje overkopen?

Brieven en opiniestukken kun je sturen naar denken@nrc.nl. Vermeld naam, adres, telefoonnummer en, indien van toepassing, titels en functies.

Hoogleraar Ton Wilthagen is geen studeerkamergeleerde. Hij bestudeert de arbeidsmarkt en bedacht een Startersbeurs voor jongeren. „Ik fiets tussen verschillende werelden door.”

Ton Wilthagen: „Judo was het begin van lef en souplesse.” FOTO ANAIS LOPEZ

Ik ben niet bang dat ik val

DIT IS WAT TON WILTHAGEN VAN HET LEVEN WEET – TOT NU TOE

MONICA DE RUITER

Ton Wilthagen (53) is beter bekend als Mister Flexicurity. Hij onderzoekt hoe je een steeds flexibeler arbeidsmarkt kunt combineren met sociale zekerheid. In de Europese Unie is zijn concept van *flexicurity* aanvaard als middel om werkloosheid te bestrijden.

Crisis? Hoezo crisis. Wilthagen, hoogleraar arbeidsmarktstudies in Tilburg en directeur van studiecentrum Reflect, ziet overal oplossingen. Onlangs zette hij de Startersbeurs op, een beurs waarmee jongeren een half jaar werkervaring kunnen opdoen, betaald door gemeenten en bedrijven. Diverse steden voeren deze beurs nu in. Wat heeft hij tot nu toe van het leven geleerd?

„Ik zoek altijd naar combinaties. Van oorsprong ben ik socioloog, daarna heb ik me op recht en economie gericht. Ik fiets tussen verschillende werelden door: wetenschap, jongeren, vakbonden, economen, politici, de straat. Ik ben op zoek naar combinaties, niet naar compromissen, ik wil dingen verenigen die tegengesteld lijken. Dat is cruciaal: in Europa, in je buurt, in je eigen leven. Je wilt niet dat het ene belangrijke ten koste gaat van het andere dat óók belangrijk is. Een zzp'er wil een goed pensioen, een uitzendkracht wil ook scholing.”

„Alles begint met een idee, met een visie. Ik ben goed in concepten ontwikkelen en ik kan ze naar buiten brengen. Ik word wel een *idee-alist* genoemd. Ik voel ontwikkelingen vaak al van tevoren aan en bedenk dan hoe je daarop kunt reageren.

„Ik kan ook een heleboel niet. Vraag mij niet een Ikea-kast in elkaar te zetten. Dan heb ik altijd te weinig schroefjes. Er bestaat ook arbeidsdeling onder mensen. Ik ken mensen die fantastisch huizen ontwerpen of meubels maken. Laat mij maar een Startersbeurs voor jongeren bedenken. Je moet doen waar je goed in bent.

„Een visie is alleen bruikbaar als je goed kunt inschatten wat andere mensen drijft. Daarmee moet je voorzichtig zijn. Je kunt mensen ook manipuleren en situaties creëren waardoor mensen denken: dat ga ik mooi niet doen.”

„Onhankelijkheid is belangrijk. Wetenschappelijke integriteit is mijn basis. Vroeger wilde ik lid worden van de Tweede Kamer. Maar partijpolitiek werkt niet voor mij. Ik wil niet in een kamp ingedeeld worden. Verantwoordelijkheid leg ik liever af in de wetenschappelijke wereld.

„Wel raar, overigens: als wetenschapper word je beloond met punten als je voor een Engelstalig toptijdschrift schrijft. Als ik een Startersbeurs opzet binnen twee maanden

krijg ik geen punten. Het systeem belooft dus alleen theoretisch denken, niet de vertaling naar de praktijk.”

„Ik geloof in vooruitgang. Ouderen willen nu vooral beschermen wat ze hebben. Jongeren zijn bang dat ze niet hetzelfde welvaarsniveau halen als mensen vroeger. Een samenleving kan niet draaien op angst. Dat leidt tot inertie. Angst en vertrouwen zijn met elkaar verbonden. Angst vraagt om politieke en bestuurlijke actie. Als mensen vertrouwen hebben, heb je minder regels nodig. Dat scheelt een hoop kosten.”

„Schoppen werkt niet. Het is goed je visies met zoveel mogelijk mensen te delen. En verder weg te kijken dan drie weken. Je moet in gewone mensentaal spreken. Met iedereen. Ik praat net zo makkelijk met politici als met jongeren op straat of op school. Ik kom uit een hardwerkend gezin, heb genoeg creativiteit om duidelijk te maken wat ik vind, zonder dat ik als een olifant door de porseleinkast ga. „Ik werk graag in sterke teams. *Rocking with the best*. Ik heb geen last van een blinde competitiedrang, maar ik wil wel winnen.

„We moeten in Nederland niet wegzakken. We hebben zoveel potentieel. Zelf heb ik lange tijd in de subtop judo. Daar heb ik geleerd te vechten, ik ben niet bang dat ik val. Je maakt ook gebruik van de kracht van de ander. Je gaat mee, je gaat niet blind erop los trappen.

„Ik was een rustig kind, zo'n denk-kind. Tegelijk was ik fysiek sterk. De stoere jongens op het schoolplein hadden respect voor me. Judo was het begin van lef en souplesse. Daardoor ben ik wel in gevecht, maar op een positieve manier. Bij judo leer je niet alleen trappen maar je bent ook verantwoordelijk voor hoe iemand daarna valt. Je moet dus helpen bij het vallen. Judo betekent letterlijk: 'de zachte weg'.”

„Bij de gratie van een fijne thuissituatie kan ik veel doen. Soms ben ik vaak weg van huis. Mijn belangrijkste intellectuele *Bildung* heb ik in Berlijn opgedaan. Omdat het thuis goed zit,

kan ik de wereld in. Ik heb een mooi gezin, drie prachtige kinderen. Toen ze klein waren, wilde mijn vrouw tijd voor hen nemen. Toen heeft ze een aantal jaren niet gewerkt. Het kan anders wets klinken, maar dat zijn afspraken die we hebben gemaakt.

„Door mijn temperament wil ik ook andere dingen doen dan hoogleraar zijn. Als ik zeg: 'Ik ben om 6 uur thuis voor het eten', dan zegt iedereen: 'Ja, ja, natuurlijk...' We gaan open met elkaar om.

„Mijn vrouw weet ook goed wat ze wil. Ze werkt in de zorg. Mijn grootste angst is dat we in de samenleving zoveel verliezen aan welzijn en welvaart en daarop niet tijdig anticiperen, waardoor mijn kinderen en hun kinderen niet zullen leven in een beschaafd, sociaal land.”

„Van mijn kinderen leer ik veel. Door mijn werk ben ik vaak in de media. Mijn kinderen zeggen wel: 'We weten heus waarmee je bezig bent, pap, we gaan even niet naar *Buitenhof* kijken.' Dat is dus heerlijk.

„Ik blijf sowieso met beide benen op de grond staan door de voeling die ik met de samenleving houd. Ik ben geen studeerkamergeleerde. Maar superman-verhalen over mij wil ik bezweren. Dat ben ik niet.

„Bij mijn vader, opa en oma waren op zondagmiddag veel politieke discussies, daar is mijn maatschappelijke betrokkenheid ontstaan. Mijn opa zat in het verzet, hij leerde ons: soms moet je dingen niet accepteren zoals ze zijn, als je vindt dat het anders moet. Als oudste kind heb ik soms last van te veel verantwoordelijkheidsgevoel.”

„Ik ben ervan overtuigd dat ik meehelp aan een sterke euro. Ik probeer mee te bouwen aan het Europa dat we voor de toekomst nodig hebben. Toen we de Startersbeurs voor werkzoekende jongeren in Tilburg lanceerden, zei een moeder: 'Mijn dochter is al lang ziek en ongelukkig, misschien is het iets voor haar.' Dan denk ik: daar doe ik het voor.

„Maar als je je het lot van mensen te veel aantrekt, kun je onrustig worden. Dat is mijn valkuil. Mensen zeggen ook: jij hoeft niet alle wereldproblemen op te lossen.”

„Lummelen is ook belangrijk. Ik moet mijn tijd niet alleen intensief besteden. Ik doe aan hardlopen. Dat klinkt als stoom aflazen, maar dat is het niet. Soms ben ik dj, en ook dan zoek naar een goeie mix. Of ik organiseer een buurtoverleg.

„Ik zie het als een levensopgave om te kijken hoe ver ik kan gaan. Ik heb grenzen, moet mezelf intomen, dat leer ik elke dag. Soms voel ik niet dat iets me te veel is. Even compleet niks doen, lummelen, rommelen, dat is heel gezond. Vanuit het niets kan dan ook weer iets gebeuren.”

Margriet Oostveen
Henk en Connie en Sharif

In Tilburg-Oost zat ik op een wit lederen fauteuil met pantervel, in de kleine woonkamer van Henk en Connie Louer. Henk (53) is hogedrukspuiter en chauffeur van beroep; Connie was schoonmaker-voorzitter, tot ze in de ziektekwam. Henk toonde een kleine, sombere tatoeage op zijn borst, die hij de dag na de moord op Pim Fortuyn liet zetten: een stukje van de Italiaanse landkaart („waar hij woonde”) met een kruis en een eenzijdig 'Pim'. Connie stemt nu PVV. Beiden noemden zichzelf „echt het type 'vol is vol'”.

Dat wil zeggen: tot Sharif Salihi (19) uit Afghanistan. Ze leerden hem als harde werker kennen in Autosloperij Smulders („Een begrip in Tilburg”). De eigenaar is Henk's neef. Sharif kwam hier op zijn veertiende als alleenstaande minderjarige asielzoeker. In zijn dossier staat hoe een oom hem op zijn twaalfde met een jonger broertje naar Irak smokkelde nadat hun ouders werden vermoord. Sharif vertelde dat die oom hem daar misbruikte. Dat hij daarom met een broertje is gevlucht, dat ze op twee verschillende vrachtwagens

zijn beland en elkaar kwijt raakten. Sharif was 14 toen hij alleen aankwam in Nederland.

De IND schreef dat Sharif een verblijfsvergunning niet op tijd heeft opgehaald. Volgens Sharif werd hem aan het loket in Eindhoven gezegd dat er een administratieve fout was gemaakt en dat er geen verblijfsvergunning was. Hij woonde in een asielzoekerscentrum in Oisterwijk. Vorige week kreeg hij te horen dat hij per 24 juli op straat staat: ongewenst vreemdeling. Zijn advocaat is met vakantie tot 25 juli. Daarom storten Henk en Connie zich nu met hart en ziel op het behoud van Sharif. Ze stapten naar Omroep Brabant. En woensdagavond vroegen ze een groep vrienden en familie om hulp. Ze hebben nu een e-mailadres, Facebookpagina, een bankrekening voor hun protegé. En er is een brief aan de koning de deur uit („Wij Nederlanders hebben tijd en geld gestoken in deze betrouwbare, goederlijke jongen en hij heeft ons land laten zien dat dit de moeite waard is geweest.”)

Aanstaande maandag gaat ze naar Den Haag. „Naar Teeben”, zei Connie. Henk: „Teeven.” Connie: „Het gaat ook allemaal zo snel.” Henk: „Ik denk wel dat je met vakantie is nu.” Connie: „Kan me niet schelen!” Connie gaat de staatssecretaris „persoonlijk aansprekelijk stellen” als het mis zou gaan met haar jongen, in Afghanistan. Ze hebben zelf op Teletekst gelezen hoeveel mensen daar per maand worden vermoord. Nou dan.

Misschien komt het ook wel door jullie liefde voor Fortuyn en Wilders dat die politiek zo streng wilde worden, zei ik. Ja, zei Connie sportief. Dat was „een beetje dubbel”. Maar de tijden: ze veranderen.

ik@nrc.nl //

Naam: Peter van Schaik
Onderwerp: Zweil Eén? Nee, zweil

Het is een heerlijke, zonnige dag. Het is druk en gezellig bij het terras. Achter de toonbank zijn enthousiaste meisjes bezig de klanten te helpen. Mijn bestelling wordt opgenomen. Terwijl ik sta te wachten, komt er een kop koffie door die bedoeld is voor waarschijnlijk een Oost-Europese man. Hij pakt de kop koffie en zegt, een van de meisjes aankijkend: 'Zweil.' Het meisje lijkt wat in verwarring gebracht en antwoordt in het Nederlands dat het inderdaad zijn koffie is. De man zegt nog een keer 'Zweil', waarna een van haar collega's terloops aangeeft dat de klant twee koppen koffie wil. Waarop het meisje opgelucht uitroept: „Oh, ik dacht dat zweil één betekende.”